

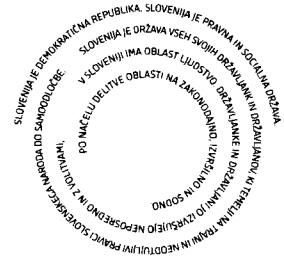

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

nepovezani poslanec mag. Ivan Vogrin

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 97 18, e: ivan.vogrin@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 21. 5. 2014

Državni zbor Republike Slovenije
Predsednik Državnega zbora
Janko Veber

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE	
Prejeto:	20-05-2014
Šifra:	110-06/14-21/2
Povezava:	
EPA:	1997-V1 EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08, 39/11 in 48/12) ter 114. in 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/2010 in 79/2012 Odl.US) vlagam

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem po skrajšanem postopku, ker bi se s sprejetjem predloga zakona izvršila Odločba Ustavnega sodišča U-I-249/10, z dne 15. 3. 2012, s katero je Državni zbor imel določen dvoletni rok za odpravo neustavnosti. Rok za odpravo protiuustavnosti se je iztekel 14. 4. 2014. Za takšne primere Poslovnik Državnega zbora Republike Slovenije, v 4. alineji 142. člena, predvideva skrajšan postopek obravnave predloga zakona.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru in na njegovih delovnih telesih bo sodeloval predlagatelj Ivan Vogrin. Pri pripravi predloga zakona je kot avtor sodeloval tudi predsednik Konfederacije slovenskih sindikatov Guido Novak, zato predlagam, da sodeluje pri obravnavi predloga zakona na seji matičnega delovnega telesa.

mag. Ivan VOGRIN

Priloge:

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sistemu plač v javnem sektorju
- Spreminjajoč in dopolnjujoč 42. člen zakona o sistemu plač v javnem sektorju
- podpis poslanca

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sistemu plač v javnem sektorju

1. NASLOV ZAKONA

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o sistemu plač v javnem sektorju

2. UVOD

2.1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM SPREMEMB IN DOPOLNITEV ZAKONA

Za plače v javnem sektorju 33. člen Zakona o kolektivnih pogodbah (Uradni list RS, št. 43/2006) določa, da ne glede na določbe tega zakona velja za plače v javnem sektorju sistem kolektivnih pogodb, kot jih določa zakon o sistemu plač v javnem sektorju. Tako Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 98/09 – ZIUZGK, 13/10 in 59/10) v X. poglavju posebej ureja sklepanje kolektivnih pogodb. Stranke pri sklepanju kolektivne pogodbe za javni sektor tako ureja v 42. členu, ko določa, da je Kolektivna pogodba za javni sektor sklenjena, ko jo podpišejo Vlada Republike Slovenije in reprezentativni sindikati javnega sektorja najmanj štirih različnih dejavnosti, katerih skupno število članstva presega 40% zaposlenih v javnem sektorju.

Ustavno sodišče je z Odločbo U-I-249/10 dne 15. 3. 2012 ugotovilo, da so prvi do deseti odstavek 42. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju v neskladju z Ustavo Republike Slovenije. Z ugotovitveno odločbo je bil določen dvoletni rok od objave odločbe v Uradnem listu v katerem bi državni zbor moral odpraviti neustavnost do česar do izteka roka ni prišlo. Dvoletni rok za odpravo neustavnosti Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (v nadaljevanju ZSPJS) se je iztekel 14. 4. 2014. Do odprave neustavnosti ni prišlo, ker pristojno ministrstvo za sistem plač v javnem sektorju, po mnenju predlagatelja, ni pripravilo ustreznih sprememb in dopolnitev neustavnih delov ZSPJS (1. do 10. odstavek 42. člena). Predlagatelj kljub obsežnim poizvedbam ni uspel ugotoviti ali je pristojno ministrstvo sploh pripravilo kakšen predlog zakona, ki bi odpravil neustavnost. Ministrstvo odgovorno za sistem plač v javnem sektorju (Ministrstvo za notranje zadeve) je bilo po uradni dolžnosti dolžno pripraviti predlog zakona, s katerim bi Državni zbor lahko odpravil ugotovljeno neustavnost, v danem dvoletnem roku, in tako zagotovil ustavnost sklepanja korektivne pogodbe za javne uslužbenke.

Trenutno veljavni Zakon o sistem plač v javnem sektorju z ureditvijo v 42. členu omogoča oz. dopušča sklepanje Kolektivne pogodbe za javni sektor in njenih aneksov kljub nasprotovanju katerega od reprezentativnih sindikatov v dejavnosti ali poklicu, ki združuje javne uslužbenke, in katerih položaj ureja ta kolektivna pogodba.

Zaradi tega trenutno veljavni Zakon o sistem plač v javnem sektorju posega v prostovoljnost sklepanja kolektivnih pogodb kot element svobode delovanja sindikatov. Prav to kršitev je ugotovilo Ustavno sodišče v odločbi U-I-249/10, z dne 15. 3. 2012. Tak poseg je po mnenju Ustavnega sodišča nesorazmeren, ker omogoča sklenitev za vse javne uslužbenke zavezujoče kolektivne pogodbe ne glede na to, da takšni sklenitvi nasprotuje reprezentativni sindikat, ki edini združuje javne uslužbenke iz posamezne kategorije javnega sektorja.

Že od leta 2008, in še danes, je veljavna Kolektivna pogodba za javni sektor s sklenitvijo katere se ni strinjalo več reprezentativnih sindikatov, ki so edini delujoči v več dejavnostih in poklicih. Enako velja za več njenih aneksov. Da je takšno stanje v neskladju z Ustavo Republike Slovenije je ugotovilo Ustavno sodišče in naložilo Državnemu zboru dvoletni rok za odpravo neustavnosti. Neustavnost bi morala biti odpravljena že do 14. aprila 2014.

Razlogi za sprejem novele ZSPJS so:

- spoštovanje svobode delovanja sindikatov, ki jim jo daje Ustava Republike Slovenije;
- odprava neustavnih prvega do desetega odstavka 42. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju;
- neizvršena Odločba Ustavnega sodišča U-I-249/10 dne 15. 3. 2012 in z njo povezan iztečen rok za odpravo neustavnosti;
- sklepanje kolektivnih pogodb in njihovih aneksov v skladu z voljo zaposlenih delavcev – javnih uslužbencev, ki jo do delodajalca predstavljajo zakoniti zastopniki reprezentativni sindikati dejavnosti in poklicev;
- vsakokratno štetje pristopnih izjav članov reprezentativnih sindikatov ob sklepanju kolektivne pogodbe in njenih aneksov ter s tem poseganje v:
 - pristojnosti ministrstva pristojnega za delo, ki ga ima za štetje pristopnih izjav članov sindikatov ob preverjanju pogojev za določitev reprezentativnosti in;
 - občutljive in varovane osebne podatke oziroma, siljenje sindikatov z zakonom, da posredujejo občutljive in varovane osebne podatke njihovih članov, za katero bi sindikati po Zakonu o varstvu osebnih podatkov morali imeti vsakokratno pisno soglasje za posredovanje teh podatkov delodajalcu.

2.2. CILJI, NAČELA IN POGlavITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.2.1. Poglavitni cilj zakona je zagotoviti jasno normativno ureditev za sklepanje kolektivne pogodbe za javni sektor, vključno z njenimi spremembami in dopolnitvami. Ureditev bo na delojemalski strani določala zakonite zastopnike zaposlenih delavcev – javnih uslužbencev na osnovi obstoječe splošne normativne ureditve sindikalnega delovanja ter sklepanja kolektivnih pogodb ob upoštevanju vseh posebnosti javnega sektorja. Z normativno ureditvijo pa se bo področje harmoniziralo.

2.2.2. Cilji

Cilji predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sistemu plač v javnem sektorju:

- odprava neustavnega dela, prvega do desetega odstavka 42. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju;
- da se onemogoči sklepanje kolektivnih pogodb in njihovih aneksov veljavnih za posamezne dejavnosti ali poklice v nasprotju z voljo zaposlenih delavcev – javnih uslužbencev, ki jih zakonito zastopajo reprezentativni sindikati dejavnosti in poklicev in se z takšnimi kolektivnimi pogodbami in njihovimi aneksi ne strinjajo ter zato ne podpišejo;
- da se skladno z Ustavo Republike Slovenije omogoči reprezentativnim sindikatom javnega sektorja sklepanje kolektivnih pogodb v imenu delavcev – javnih uslužbencev v dejavnostih in poklicih, kot jih v 26. členu na strani delojemalcev za socialne partnerje v javnem sektorju določa Zakon o javnih uslužbencih;

- da se zagotovi reprezentativnim sindikatom, kot v 11. členu določa Zakon o kolektivnih pogodbah, da reprezentativni sindikati zastopajo vse v dejavnosti ali poklicu zaposlene delavce – javne uslužbenke, saj imajo s strani reprezentativnih sindikatov sklenjene kolektivne pogodbe splošno veljavo za vse zaposlene pri delodajalcu, na področju kjer so sindikati reprezentativni;
- da se onemogoči vsakokratno štetje pristopnih izjav članov reprezentativnih sindikatov in da se s tem v zvezi upošteva veljava sklenjenih kolektivnih pogodb in njihovih aneksov s strani reprezentativnih sindikatov za vse zaposlene v dejavnostih ali poklicih brez nepotrebne ugotavljanja števila članov reprezentativnih sindikatov, saj ti sindikati pred delodajalcem zastopajo vse zaposlene v dejavnostih ali poklicih za katere so reprezentativni po Zakonu o reprezentativnosti sindikatov. Izpolnjevanje pogojev za reprezentativnost ugotavlja ministrstvo pristojno za delo o čemer izda odločbo, ki je lahko edini dokument na osnovi katerega imajo z njo reprezentativni sindikati pravico do sklepanja kolektivnih pogodb splošne veljave, tako na osnovi 11. člena Zakon o kolektivnih pogodbah, kot tudi v javnem sektorju na osnovi 26. člena Zakona o javnih uslužbencih;
- da ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju s štetjem pristopnih izjav članov sindikatov:
 - ne posega v pristojnosti ministrstva pristojnega za delo;
 - neupravičeno ne posega v občutljive in varovane osebne podatke oziroma, da se sindikatov z zakonom ne sili v posredovanje občutljivih in varovanih osebnih podatkov za katero bi sindikati morali imeti vsakokratno pisno soglasje za posredovanje teh podatkov delodajalcu;
- zagotoviti normativno ureditev sklepanja kolektivne pogodbe za javni sektor in njenih sprememb v skladu z Ustavo Republike Slovenije;
- zagotoviti ustaven, zakonit in pravičen ter pošten sistem kolektivnih pogajanja znotraj javnega sektorja za doseg splošnega zadovoljstva javnih uslužbencev in odgovornih za plačni sistem javnih uslužbencev.

2.2.3. Načela

Novela zakona temelji na spoštovanju svobode delovanja sindikatov in enakosti pred zakonom ter smotrne porabe javnih sredstev.

2.2.4. Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve predloga temeljijo na zasledovanju edinega cilja odprave neustavnosti delov veljavnega Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Z zakonom se ukinja tako imenovani neustaven "kvorum", ki določa, da zadostuje za sklenitev kolektivne pogodbe ali njenih aneksov na delojemalski strani, če jo podpišejo reprezentativni sindikati javnega sektorja najmanj štirih različnih dejavnosti javnega sektorja, katerih skupno število članstva presega 40% zaposlenih v javnem sektorju, za katere velja kolektivna pogodba za javni sektor.

Ob upoštevanju ugotovitev ustavnega sodišča, da je potrebno za veljavo kolektivne pogodbe ali njenih aneksov v celotnem javnem sektorju zagotoviti na delojemalski strani podpis najmanj enega sindikata iz vsake dejavnosti ali poklica, v kolikor na tem področju reprezentativen sindikat deluje. Za sklepanje kolektivne pogodbe za celoten javni sektor je v skladu z ustavno svobodo sindikalnega delovanja možna edino ena rešitev. In sicer, da se z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju določi kot pogoj za veljavo kolektivne pogodbe z veljavo za celoten javni sektor, da morajo s takšno kolektivno pogodbo soglašati in jo podpisati po najmanj eden reprezentativen sindikat iz vsake dejavnosti in poklica v katerih reprezentativni sindikati obstajajo in delujejo.

Ob upoštevanju splošne veljave sklenjenih kolektivnih pogodb ob podpisu najmanj enega reprezentativnega sindikata na osnovi 11. člena Zakona o kolektivnih pogodbah ter sodne prakse ¹ in ob upoštevanju minimalnega pogoja za ustavno vzdržnost veljave kolektivne pogodbe za celoten javni sektor je; da jo mora podpisati najmanj eden reprezentativen sindikat iz vsake dejavnosti in poklica. Takšna rešitev se najbolj približa odločbi Ustavnega sodišča in zagotavlja pogoje za veljavnost kolektivne pogodbe ali njenih aneksov, že ob podpisu najmanj enega reprezentativnega sindikata iz vsake dejavnosti ali poklica. S tem se vedno doseže 100% kvorum.

Za ustavno vzdržnost je opisana rešitev edina možna, saj bi vsaka druga rešitev določanja minimalnih pogojev za veljavnost kolektivne pogodbe ali njenih aneksov za celoten javni sektor predstavljala nedopusten poseg v svobodo sindikalnega delovanja, tako kot je v ugotovitveni Odločbi U-I-249/10 dne 15. 3. 2012 obrazložilo Ustavno sodišče.

a) Normativna usklajenost predloga zakona

Zakon je usklajen z obstoječim pravnim redom in splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava ter z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo

b) Usklajenost predloga predpisa

Avtor predloga je Konfederacija slovenskih sindikatov in je predlog zakona pripravila zaradi pretečenega roka, ki ga je Ustavno sodišče določilo Državnemu zboru za odpravo neustavnosti prvega do desetega odstavka 42. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju v ugotovitveni odločbi.

Do priprave predloga v Konfederaciji slovenskih sindikatov je prišlo zaradi nezmožnosti uskladitve socialnih partnerjev znotraj javnega sektorja v dveh letih danega roka za odpravo neustavnosti o potrebnih spremembah in dopolnitvah zakona za odpravo neustavnosti.

Socialni partnerji, reprezentativni sindikati javnega sektorja in vladna pogajalska stran, so s strani avtorja predloga zakona Konfederacije slovenskih sindikatov bili s predlogom zakona seznanjeni in v kolikor so se na predlog odzvali je bil njihov prispevek v samem predlogu upoštevan v okviru dopustnega in zmožnega v okviru konceptualnih poglavitnih rešitev.

¹ Sodba VIII Ips 247/2012 in Pravna praksa - 2013, številka 18, stran 22 | GV Založba, d.o.o., 9.5.2013
Aktualni izzivi pri sodnem preverjanju sindikalnega dogovarjanja skozi prizmo ekonomske analize prava

Zaradi vlade v odstopu na delodajalski strani v času nastajanja predloga zakona ni bilo sogovornika s polnimi pooblastili in posledično usklajevanje predloga zakona z delodajalsko stranjo ni bilo.

Do predloga zakona se bo pred obravnavo predloga zakona v Državnem zboru morala opredeliti vlada, ki bo delovala s polnimi pooblastili.

Posameznim reprezentativnim sindikatom, ki delujejo znotraj javnega sektorja je pogajalski partner Vlada Republike Slovenije. Ta ureditev velja za usklajevanje aktov, ki se usklajujejo v socialnem dialogu. V času priprave predloga zakona usklajevanje s socialnim partnerjem, na delodajalski strani (Vlado RS) ni bilo možno, saj je vlada opravljala le tekoče posle z omejenimi pooblastili zaradi odstopa predsednice vlade Alenke Bratušek 8. maja 2014. Usklajevanje predloga zakona v socialnem dialogu je ob takem stanju nesmiselno, saj se bo do predloga v Državnem zboru med postopkom sprejemanja zakona morala opredeljevati nova vlada s polnimi pooblastili.

Zaradi vsega navedenega in nuje po sklepanju aneksov h Kolektivni pogodbi za javni sektor v skladu z Ustavo Republike Slovenije, predlog zakona z Vlado Republike Slovenije ni usklajen. Nuja po sklepanju aneksov oziroma dogovorov med socialnimi partnerji pa se kaže v skorajšnjem izteku veljave Dogovora o ukrepih na področju plač, povračil in drugih prejemkov v javnem sektorju za uravnoteženje javnih financ, za obdobje od 1. junija 2012 do 1. januarja 2014. Omenjen dogovor želi vlada v odstopu obnoviti pred iztekom. Vendar pa obnovev dogovorjenega med socialnimi partnerji na ustavno dopusten način ne bo možna brez predhodnih sprememb zakona, ki določa plače in sistem pogajanj za kolektivno pogodbo za javni sektor oziroma pogoje za sklepanje kolektivnih pogodb in njihovih aneksov.

c) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona

V postopku priprave predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sistemu plač v javnem sektorju javnost ni sodelovala.

2.3. OCENO FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagani zakon nima posledic za državni proračun in druga javno finančna sredstva.

2.4. NAVEDBO, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATEREGA JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Finančna sredstva za izvajanje zakona niso potrebna.

2.5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

2.5.1. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE.

2.5.1.1. CIPER

Javni sektor je na Cipru razdeljen na osrednjo javno upravo in širši javni sektor, plačni sistem pa pri obeh temelji na enakih osnovah in je centraliziran. Predvidena sredstva za plače javnih uslužbencev so vključena v letni proračun.

Plače članov parlamenta, sodnikov in vodstvenih javnih uslužbencev ureja poseben zakon, posebni bonusi zanje ne veljajo.

Formalna pogajanja med vlado in predstavniki javnih uslužbencev niso predvidena, a se kljub temu enkrat na tri leta sestanejo predstavniki Ministrstva za finance in predstavniki zaposlenih v pol-vladnih organizacijah. Na tem srečanju običajno obe strani skleneta dogovor o povečanju dodatkov in plač, ki velja za vse javne uslužbence.

2.5.1.2. POLJSKA

Osnovna načela plačnega sistema na Poljskem so urejena na državni ravni, sredstva za plače zaposlenih javnih uslužbencev v vseh dejavnosti javnega sektorja so predvidena v državnem proračunu, plačni sistem na Poljskem pa je centraliziran.

Višina plače v osrednji javni upravi je urejena z zakonom o javnih uslužbencih in v predpisih predsednika vlade, plače funkcionarjev pa so urejene ločeno v posebnih predpisih.

V procesu oblikovanja plačne politike so upoštevana tudi mnenja glavnih sindikatov, a le-ta niso obvezujoča, usklajevanja v okviru socialnega dialoga pa potekajo na nivoju tristranske komisije.

2.5.1.3. IRSKA

Na Irskem je plačni sistem centraliziran, pogajanja s socialnimi partnerji o povišanju plač pa potekajo tako v javnem kot tudi v zasebnem sektorju. Posameznim dejavnostim v javnem sektorju, ki sodelujejo z gospodarskim sektorjem (industrijska dejavnost), je dana možnost povišanja plač glede na dejavnost, s katero sodelujejo, pri čemer pa je potrebno pridobiti tudi soglasje ministrstva, pristojnega za finance.

Interese zaposlenih ščiti splošna zakonodaja, plačni sistem za večino javnih uslužbencev pa je urejen v predpisih, ki veljajo za posamezno dejavnost in jih je izdalo Ministrstvo za finance. Višino plače javnih uslužbencev v posamezni dejavnosti (npr. zdravstvo) mora odobriti minister, odgovoren za to področje, v soglasju z ministrom za finance, v usklajevanjih pa sodelujejo tudi socialni partnerji.

Delodajalec v posamezni dejavnosti ima v izjemnih primerih možnost sam določiti višino plače, predvsem takrat, ko želi zaposliti vrhunskega strokovnjaka iz gospodarstva in mu na podlagi veljavnih predpisov ni mogoče določiti višino plače glede na njegovo strokovno usposobljenost. Plače v državni upravi, glede na ostali javni sektor, niso urejene s posebnim zakonom.

Irsko je z zakonom sprejela tudi znižanja nekaterih osebnih prejemkov javnih uslužbencev za ublažitev posledic gospodarske krize, za katera ni dosegla soglasja s socialnimi partnerji, in sicer:

- 7 % znižanje prispevkov v javno blagajno,
- 5% znižanje plač najmanj plačanim javnim uslužbencem,
- 20% znižanje plač najvišje plačanim javnim uslužbencem.

Plače funkcionarjev določi vlada na podlagi priporočil Komisije za nadzor nad višjimi plačami v javnem sektorju, ki je bila ustanovljena leta 1969. Plače in dodatki za funkcionarje v izvršilni in zakonodajni veji oblasti so določene s primarno in sekundarno zakonodajo ter niso vezane na delovno uspešnost.

Oddelek za finance, ki deluje pod okriljem Ministrstva za finance, je dolžan podati soglasje za vsakršno spremembo plač v javnem sektorju, omenjeno soglasje pa lahko preveri računsko sodišče oziroma pooblaščenih nadzorniki.

2.5.1.4. ČEŠKA

Javni sektor v Republiki Češki je razdeljen na dva dela, in sicer na organe državne uprave ter organe samoupravnih (teritorialnih) lokalnih skupnosti, pri čemer je plačni sistem urejen za vsak del posebej, z dvema ločenima zakonoma.

Višina plač funkcionarjev je urejena v zakonu o plačah za funkcionarje zakonodajne, sodne in izvršilne veje oblasti, določena pa je glede na povprečno plačo v neprofitni sferi, pri čemer se upošteva povprečje polpreteklega leta, pomnoženega s faktorjem 3 glede na posamezno funkcijo (npr. v sodni sferi je razpon količnika med 0,88 in 1,84).

Socialni dialog poteka tripartitno, med delodajalci, sindikati in vlado, ki se srečajo najmanj enkrat letno. Višina plače se na podlagi tripartitnega dogovora spreminja enkrat letno, zadnja tovrstna sprememba je bila realizirana v letu 2006.

2.5.1.5. FINSKA

Na Finskem je plačni sistem decentraliziran, javni sektor pa je razdeljen na vladne uslužbence (osrednji del) ter ostali del (agencije) in ima tri delodajalce. Skupno število zaposlenih v javnem sektorju je več kot 400.000, od tega je vladnih uslužbencev 88.000.

Vladni urad kot delodajalec v zvezi z višino plač vladnih javnih uslužbencev sklene dogovor v soglasju s sindikati. Če dogovor vključuje tudi dodatne finančne posledice, ga je potrebno posredovati v odobritev parlamentarnemu odboru za finance. Dogovor zajema skupni stroškovni okvir in določbe o pogojih za opravljanje dela centralne vlade kot celote.

V posameznih (lokalnih) agencijah je plačni sistem urejen s kolektivnimi pogodbami, ki so v pristojnosti in upravljanju agencij ter sindikatov na ravni agencije. Približno sto agencij ima plačni sistem urejen s kolektivno pogodbo, sedemdeset agencij pa zaposluje javne uslužbence po pogodbi.

Zgoraj opisana ureditev ne velja za nekatere posebne skupine, kot so npr. menedžerji in vodje na najvišjih delovnih mestih ter sodniki.

Sindikati sodelujejo v razvoju plačnega sistema na osrednji ravni ter na ravni agencij, v njegovi uporabi in v reformnih procesih v upravi. Odločitev o uporabi in izplačilu delovne uspešnosti je bila sprejeta v soglasju s sindikati.

2.5.1.6. MADŽARSKA

Sistem plač na Madžarskem je centraliziran, zaposleni v javnem sektorju pa se delijo na javne uslužbenke in državne uradnike. V urejanje plač v javnem sektorju je vključen Nacionalni svet za javni sektor, ki je sestavljen iz predstavnikov sindikatov.

2.5.1.7. ŠPANIJA

Plača, ki je opredeljena kot osnovna plača (osebni dohodek, osnovno nadomestilo, triletna nagrada), je v Španiji urejena centralizirano, ostala nadomestila, kot so nadomestilo za raven, posebni pogoji za odgovornost in posebne storitve, pa so decentralizirana. Tako osnovna plača kot tudi ostala nadomestila so urejena z zakonom. Povečanje osnovnih plač je določeno v okviru Letnega državnega proračunskega zakona, eden od osnovnih kazalcev za povečanje pa je višina sredstev življenjskih stroškov. V Letnem državnem proračunskem zakonu so urejene tudi plače funkcionarjev. Med vlado in socialnimi partnerji poteka tradicionalni socialni dialog, ki socialnim partnerjem omogoča soudeležbo pri oblikovanju plačnega sistema.

2.5.1.8. BELGIJA

Ravni javnega sektorja se v Belgiji delijo glede na njeno teritorialno ureditev (regije in skupnosti ter province in lokalne skupnosti). Osnova za obračun plač v javnem sektorju tako za zaposlene kot tudi za funkcionarje je določena enotno, razlikujejo se le višine izrednih izplačil zaposlenim med posameznimi administracijami.

Spremembe plač v javnem sektorju so obvezno predmet pogajanj med vlado in reprezentativnimi sindikati javnega sektorja in potekajo separatno na različnih ravneh javnega sektorja. Običajen postopek socialnega dialoga poteka tako, da vladni pogajalci s sindikalno pogajalsko stranjo sklenejo dveletni kolektivni sporazum glede načrtovanih sprememb v javnem sektorju, v katerega je vključeno tudi področje plač.

2.5.1.9. PORTUGALSKA

Na Portugalskem je plačni sistem centraliziran in določen s posebnim zakonom, prav tako pa posebna ureditev velja za sistem osebnih prejemkov za zaposlene na vodstvenih delovnih mestih v javnem sektorju. Funkcionarji niso del javnega sektorja, njihove plače ureja poseben zakon.

Na Portugalskem obstajata dve vrsti socialnega dialoga in sicer kolektivna pogajanja in kolektivna usklajevanja.

Pogajanja potekajo med vlado in sindikati, pri čemer vlada pripravi normativ, sindikati pa nanj vlagajo amandmaje. Končno odločitev, v kateri so večinoma upoštevane vse pripombe sindikatov, oblikuje vlada s ciljem oblikovati dokument, ki bo sprejemljiv za obe strani. Pogajanja potekajo v dveh nivojih, na prvem nivoju za ureditev statusa javnih uslužbencev na splošno, drugi nivo pa so pogajanja po dejavnostih. Delodajalsko pogajalsko stran na prvem nivoju predstavljajo člani vlade, odgovorni za finance in javno administracijo, na drugem nivoju pa koordinator za to dejavnost in minister, pristojen za finance in javno administracijo. Na prvi stopnji pogajanj so predmet pogajanj plače, dodatki, nadomestila, statusna ureditev javnih uslužbencev, na drugi stopnji pa so predmet pogajanj višina plač, usposabljanje, zdravje in varnost pri delu.

Usklajevanja potekajo po dejavnostih z reprezentativnimi sindikati za vsako dejavnost posebej. Po večini je rezultat pogajanj kolektivni sporazum, v katerega so glede na vsebino dela posamezna vprašanja za zaposlene lahko urejena na različne načine. Odgovornost za končni sporazum je naložena predstavnikom vlade, odgovornim za financiranje področja dela, za katerega se sporazum sklepa. Sporazum ureja plačilo, karierno strukturo in poklicno napredovanje, lahko pa vključuje tudi dodatke, sistem nagrajevanja in sistem ocenjevanja. Sporazum ne sme posegati v že pridobljene pravice zaposlenih oziroma poslabšati njihovega položaja in ne sme biti v nasprotju s kolektivno pogodbo.

2.5.1.10. VELIKA BRITANIJA

Plačni sistem višjih javnih uslužbencev ureja kabinet predsednika vlade, medtem ko plačni sistem za nižje javne uslužbence ureja pooblaščen organ, ki si pridržuje pravico načrtovanja plačnega sistema v skladu s potrebami poslovanja.

Plačni sistem višjih javnih uslužbencev je revidiran enkrat letno, revidiranje pa izvaja organ revidiranja plačnega sistema višjih javnih uslužbencev (Senior Salaries Review Body).

Pri plačnem sistemu nižjih javnih uslužbencev morajo pristojne službe zagotoviti stalnost izplačil v skladu z izdelanimi smernicami pooblaščenega organa.

Sindikati glede plač višjih javnih uslužbencev predložijo organu revidiranja ustrezna dokazila, ki so omenjenemu organu v pomoč pri določitvi plač višjih javnih uslužbencev. Pri nižjih javnih uslužbencih pa smejo službe same določiti razpon plač, znotraj katerega se pogajajo s sindikati.

2.5.1.11. SLOVAŠKA

Na Slovaškem so zaposleni v javnem sektorju razdeljeni v dve skupini, in sicer na državne uslužbence ter javne uslužbence. Specifična področja dela, kot je policija, vojska, gasilci, carina, organi pregona in sodniki, urejajo posebni predpisi. Sistem je kot celota centraliziran za vsako področje javnega sektorja, kar pomeni, da so osnovne plače urejene z zakonodajo. Vsako morebitno finančno ovrednoteno sredstvo je dogovorjeno pogodbeno in določeno z zakonodajo. Kljub vsemu, pa se določene komponente plače (ki v nadaljevanju postanejo pomemben del plače) podeljujejo posamično. Plače funkcionarjev so urejene z osnovno in dopolnilno zakonodajo, sodnikom pa se lahko dodeli dodatke glede na učinke dela.

2.5.2. PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni v nasprotju s pravnim redom Evropske unije, ki v celoti spoštuje in uveljavlja konvencije Mednarodne organizacije dela. Predlog novele zakona je popolnoma v skladu z:

a. konvencijami Mednarodne organizacije dela:

- številka 87, Konvencija o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic
- številka 98, Konvencija o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja

- številka 151, Konvencija o varstvu pravice do organiziranja in postopkih za določitev pogojev zaposlitve v javnem sektorju
- številka 154, Konvencija o spodbujanju kolektivnega pogajanja

b. direktivami Sveta:

- 91/533/EGS z dne 14. oktobra 1991 o obveznosti delodajalca, da zaposlene obvesti o pogojih, ki se nanašajo na pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje (Ur. l. št. 288 z dne 18. 10. 1991, str. 32);
- 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb, ne glede na raso ali narodnost (Ur. l. št. 180 z dne 19. 7. 2000, str. 22);
- 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (Ur. l. št. 303 z dne 2. 12. 2000, str. 16);

c. direktivami Evropskega parlamenta in Sveta:

- 2006/54/ES z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu (Ul. št. 204 z dne 26. julija 2006, str. 23);
- 2002/14/ES z dne 11. marca 2002 o določitvi splošnega okvira za obveščanje in posvetovanje z delavci v Evropski skupnosti (Ur. l. št. 80 z dne 23. 3. 2002, str. 29);
- 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (Ur. l. št., 23. 11. 1995, str. 31–50).

2.6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju ne bo imel drugih posledic.

2.7. BESEDILO ČLENOV ZAKONA

1. člen

V Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 - uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 - ORZSPJS49a, 40/12 - ZUJF, 46/13 in 25/14 - ZFU) se 42. člen spremeni tako, da se glasi:

" (1) Kolektivna pogodba za javni sektor ter njene spremembe in dopolnitve so sklenjene, ko jih podpišejo Vlada Republike Slovenije in najmanj po eden reprezentativen sindikat iz vsake dejavnosti in poklica, ki deluje znotraj javnega sektorja. Podpis vsaj enega reprezentativnega sindikata je potreben ob pogoju, da v dejavnosti in poklicu deluje reprezentativen sindikat.

(2) Reprezentativnost sindikatov za ugotavljanje veljavnosti kolektivne pogodbe za javni sektor, sprememb in dopolnitev iz prvega odstavka tega člena se ugotavlja na podlagi podatkov iz uradnih evidenc ministrstva, pristojnega za izdajo odločb o reprezentativnosti sindikatov na državni ravni.

(3) Ministrstvo pristojno za sistem plač v javnem sektorju, s sklepom ugotovi izpolnitev pogojev iz prvega in drugega odstavka tega člena. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije hkrati s kolektivno pogodbo za javni sektor ali z njenimi spremembami in dopolnitvami.

(4) Če ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju ugotovi, da pogoji za uveljavitev kolektivne pogodbe za javni sektor ali njenih sprememb in dopolnitev niso izpolnjeni, o tem obvesti reprezentativne sindikate, ki delujejo v dejavnostih in poklicih znotraj javnega sektorja.

(5) Uveljavitev kolektivnih pogodb, ki pomenijo povečanje finančnih obveznosti, razen za kolektivno pogodbo iz četrtega odstavka 5. člena tega zakona, mora biti dogovorjena najkasneje 30 dni pred rokom, določenim za predložitev predloga državnega proračuna državnemu zboru. "

2. člen

Poglavje III. Tarifni del Kolektivne pogodbe za javni sektor z vsemi veljavnimi aneksi na dan uveljavitve tega zakona se uporabljajo nespremenjen do sklenitve nove kolektivne pogodbe za javni sektor in ne dlje kot leto dni po objavi tega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije.

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

2.8. OBRAZLOŽITEV

Ustavno sodišče je z Odločbo U-I-249/10 z dne 15. 3. 2012 ugotovilo, da so prvi do deseti odstavek 42. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju – ZSPJS v neskladju z Ustavo Republike Slovenije. Z ugotovitveno odločbo je bil določen dvoletni rok od objave odločbe v Uradnem listu v katerem bi državni zbor moral odpraviti neustavnost, do česar pa do izteka roka ni prišlo. Do odprave neustavnosti ni prišlo, ker pristojno ministrstvo za sistem plač v javnem sektorju ni pripravilo ustreznih sprememb in dopolnitev neustavnih delov ZSPJS (1. do 10. odstavek 42. člena), oziroma sploh ni pripravilo nobenega predloga zakona. Odgovorno ministrstvo za sistem plač je bilo na osnovi odločbe Ustavnega sodišča dolžno pripraviti predlog zakona, s katerim bi Državni zbor lahko odpravil ugotovljeno neustavnost in zagotovil ustavnost sklepanja korektivnih pogodb za javne uslužbenke.

Predlog sprememb in dopolnitev ZSPJS v štirih členih ureja problematiko izpolnjevanja pogojev za veljavnost kolektivne pogodbe za javni sektor na način, ki zagotavlja minimalne zahteve, ki izhajajo iz ugotovitvene odločbe Ustavnega sodišča. Na predlagan način bi bilo omogočeno uveljavljanje svobodne volje sindikatov po posameznih dejavnostih in poklicih, kar je glavni očitke še vedno veljavnega sistema v ugotovitveni odločbi Ustavnega sodišča. Ustavno sodišče je ugotovilo, da je možnost sindikata, da prostovoljno (skladno z lastno voljo) zastopa interese svojih članov pri sklepanju kolektivne pogodbe samostojna postopkovna prвина svobode delovanja sindikatov (76. člen Ustave), ki izhaja iz svobode delovanja sindikatov kot pravica sindikatov, da se v imenu delavcev, ki se vanje združujejo, s predstavniki delodajalcev prostovoljno avtonomno kolektivno pogajajo in sklepajo kolektivne pogodbe o socialnih in ekonomskih vprašanjih, povezanih z delovnimi razmerji.

Še vedno veljavna ureditev v 42. členu ZSPJS dopušča sklenitev kolektivne pogodbe kljub nasprotovanju katerega od reprezentativnih sindikatov, ki združuje javne uslužbenke, katerih

položaj ureja ta kolektivna pogodba, zato posega v prostovoljnost kot element svobode delovanja sindikatov, je ugotovilo Ustavno sodišče. Tak poseg je nesorazmeren, kadar omogoča sklenitev za vse javne uslužbence zavezujoče kolektivne pogodbe ne glede na to, da takšni sklenitvi nasprotuje reprezentativni sindikat, ki edini združuje javne uslužbence iz posamezne kategorije javnega sektorja, in ne glede na to, da ji nasprotujejo reprezentativni sindikati, v katere je včlanjenih več javnih uslužbencev posamezne kategorije kot v reprezentativne sindikate, ki prav tako zastopajo to kategorijo in podpirajo njeno sklenitev.

S predlaganimi členi se rešuje problem potrebnega kvoruma za veljavnost KPJS na z Ustavo skladen način, ki v skladu s sodno prakso oziroma judikatnimi odločitvami Vrhovnega sodišča² ter odločbo Ustavnega sodišča sploh ni potreben. V omenjeni odločbi ustavnega sodišča je bistvo ugotovljene neustavnosti v tem, da je zakonodajalec z ZSPJS uredil urejanje plač javnim uslužbencem na način, da se določajo plače z eno kolektivno pogodbo za vse javne uslužbence in se ob tem izključi možnost, da sindikati prostovoljno (skladno z lastno voljo) zastopajo interese svojih članov in kot reprezentativni vseh zaposlenih v dejavnosti ali poklicu. Reprezentativnim sindikatom je onemogočeno uveljavljanje interesov vseh zaposlenih v dejavnostih in poklicih, ker za veljavno sklepanje kolektivne pogodbe po veljavni ureditvi zadošča, da kolektivno pogodbo podpišejo reprezentativni sindikati iz le štirih dejavnosti. Določanje česa s kolektivnimi pogodbami na nižjih ravneh (dejavnosti in poklicev) kaj drugače kot je določeno s kolektivno pogodbo z veljavo za vse javne uslužbence pa po sami pogodbi in ZSPJS ni dopustno. S takšno ureditvijo je onemogočena pravica sindikatov, da prostovoljno zastopajo interese svojih članov, še posebej zato, ker takšna in še danes veljavna ureditev omogoča sklenitev kolektivne pogodbe, čeprav ji nasprotuje reprezentativni sindikat, ki edini združuje javne uslužbence iz posamezne dejavnosti ali poklica in kot reprezentativen zastopa vse zaposlene v dejavnosti ali poklicu. Legitimnost in legalnost za zastopanje vseh zaposlenih v dejavnosti ali poklicu je sindikatu zaupana oziroma dana z izdajo akta (odločba) s katerim se mu priznava reprezentativnost po Zakonu o reprezentativnosti sindikatov.

Za sindikate javnega sektorja na državni ravni je za ugotavljanje reprezentativnosti v dejavnostih in poklicih pristojno ministrstvo pristojno za delovna razmerja. Ob upoštevanju že omenjenih judikatnih sodb Vrhovnega sodišča, iz katerih izhaja, da za veljavnost kolektivne pogodbe s splošno veljavo zadošča podpis le enega reprezentativnega sindikata iz dejavnosti ali poklica, je popolnoma nepotrebno vedno znova prešteti pristopne izjave članov reprezentativnih sindikatov ob podpisovanju kolektivne pogodbe ali njenih aneksov. Z odločbo o reprezentativnosti sindikata v dejavnosti ali poklicu, izdano s strani pristojnega ministrstva za delovna razmerja je namreč sindikatu na osnovi Zakona o reprezentativnosti sindikatov in Zakona o kolektivnih pogodbah dano, da zakonito pred delodajalcem zastopa vse zaposlene in na državni ravni v dejavnosti ali poklicu, kjer so reprezentativni. Zaradi opisanega je preštevanje pristopnih izjav, ki jih določa danes veljavni del ZSPJS, popolnoma nepotrebno in z vidika varovanja osebnih podatkov takšno preštevanje pristopnih izjav članov sindikatov ni dopustno, saj je podatek o članstvu v sindikatu občutljiv osebni podatek, ki je posebej varovan z Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

K prvemu členu:

S prvim členom se razveljavljajo neustavna določila, katerih neustavnost je z odločbo ugotovilo Ustavno sodišče št. U-I-249/10 z dne 15. marca 2012 in bi s potekom dvoletnega roka državnemu zboru za odpravo neustavnosti 14. aprila 2014 že morala biti razveljavljena.

² Sodba VIII Ips 247/2012 in Pravna praksa - 2013, številka 18, stran 22 | GV Založba, d.o.o., 9.5.2013 Aktualni izzivi pri sodnem preverjanju sindikalnega dogovarjanja skozi prizmo ekonomske analize prava

Iz predlaganega prvega odstavka prvega člena izhaja, da bi za veljavnost kolektivne pogodbe za javni sektor morali le to skleniti najmanj po eden sindikat iz vsake dejavnosti in poklica v katerih reprezentativni sindikati obstajajo in delujejo.

Zakon o javnih uslužbencih v 26. členu določa, da je potrebno vse predpise, ki vplivajo na delovna razmerja oziroma položaj javnih uslužbencev v državnih organih pred sprejetjem uskladiti z reprezentativnimi sindikati dejavnosti oziroma poklicev. Zaradi teh določil in ob upoštevanju ugotovitev Ustavnega sodišča v Odločbi U-I-249/10, z dne 15. 3. 2012 je v predlogu zakona predvideno, da mora za veljavnost kolektivne pogodbe le to podpisati najmanj po eden sindikat iz vsake dejavnosti in poklica. Dodaten razlog za določitev reprezentativnih sindikatov poklicev kot podpisnikov je ta, da v javnem sektorju obstajajo in delujejo reprezentativni sindikati poklicev, kjer sindikati dejavnosti ne obstajajo in delujejo oziroma na teh ravneh dejavnosti sploh ne obstajajo.

Ob izpolnitvi pogoja "najmanj po eden sindikat iz vsake dejavnosti in poklica" in ob tem z upoštevanjem na predpisih utemeljenega dejstva, da vsak reprezentativen sindikat zastopa vse zaposlene v dejavnosti ali poklicu, je vsak kvorum glede števila zaposlenih ali članov sindikata popolnoma nepotreben in ga kot pogoj predlog zakona ne predvideva. Predlagana rešitev je po mnenju predlagatelja zakona zagotovo skladna z Ustavo.

Vsak drug način oziroma določen dodaten pogoj bi omogočal to, kar Ustavno sodišče oporeka še vedno veljavnemu kvorumu, da lahko sindikati, ki ne zastopajo zaposlenih na posameznem področju sklenejo kolektivno pogodbo v svojo korist in v škodo zaposlenih v posameznem področju iz katerega sindikati kolektivne pogodbe ne podpišejo, kar danes velja na več področjih v javnem sektorju.

Ustavno nedopusten primer, je primer obrambnega področja. Na obrambnem področju imamo danes zaradi neustavnega 42. člena ZSPJS uveljavljeno situacijo, da več aneksov h KPJS velja, pa čeprav jih nobeden od štirih delujočih reprezentativnih sindikatov, ki obstajajo in delujejo v dejavnosti obrambe ni podpisal. To je neustavno in Ustavno sodišče je to spoznalo za neustavno ter določilo rok za odpravo neustavnosti v katerem pa se neustavnost ni odpravila. Danes pa se te iste sindikate sili v sklepanje novih aneksov ob še vedno neustavnih določilih ZSPJS za veljavo kolektivne pogodbe in njenih aneksov, za odpravo katerih pa je rok že potekel.

Tudi demokratična večina (50%) zastopanja vseh zaposlenih v javnem sektorju bi bila s predlaganim prvim odstavkom drugega člena zagotovo zagotovljena, saj bi za veljavo sklenjene kolektivne pogodbe in njenih aneksov bil vedno potreben 100% kvorum zastopnosti vseh zaposlenih s strani reprezentativnih sindikatov dejavnosti in poklicev, na področjih javnega sektorja, kjer reprezentativni sindikati obstajajo in delujejo.

Ključnih področij za razumevanje predlaganega in jih je potrebno obrazložiti je kar nekaj in sicer:

1. reprezentativni sindikati sklepajo kolektivne pogodbe s splošno veljavo normativnega dela³ in ta del vsake kolektivne pogodbe z razširjeno veljavo, ki jo ima KPJS po ZSPJS, ima status podoben zakonu, saj učinkuje za vse zaposlene v dejavnosti ali poklicu v katerem je sindikat reprezentativen in delodajalske organizacije v dejavnosti, kar pa je pri KPJS država, ki jo v tej vlogi zastopa vlada;

³ Sodba VIII Ips 105/2013

2. zaradi splošne veljave reprezentativni sindikati zastopajo interese vseh zaposlenih v dejavnosti in poklicu in ne samo svojih članov. Svoje člane zastopaje le v individualnih postopkih pred delodajalcem. Temu primerno se že od nekdanjega sindikatom priznavajo tudi ure za sindikalno delo po vsakem zaposlenem v dejavnosti ali poklicu in dodatno za člane, saj imajo zaposleni pravico do tega, da njihove interese nekdo do delodajalca in splošno zastopa če so v sindikatu ali ne. Socialni dialog na kolektivni ravni ob pogodbenem konceptu delovnih razmerij temelji na tej predpostavki in tudi ZSPJS bi moral to spoštovati pri določanju pogojev za veljavo KPJS, kar bo doseženo s predlaganim;
3. če reprezentativni sindikati dejavnosti in poklicev zastopajo vse zaposlene pri sklepanju KPJS, ker le ta tudi velja za vse zaposlene v javnem sektorju, je potrebno ugotavljati tudi večino zastopanja zaposlenih v javnem sektorju s strani sindikatov podpisnikov in ne le večino članstva v sindikatih podpisnikih;
4. vsakokratno štetje pristopnih izjav posameznih sindikatov ob sklepanju pogodbe, sprememb in dopolnitev, ki velja v danes veljavnem ZSPJS ne odraža dejanskega stanja o številu članov, saj od podelitve reprezentativnosti sindikatom števila dejansko zaposlenih od članov v dejavnostih ali poklicih ne preverja nihče. Dejanske zaposlenosti članov v dejavnosti ali poklicu, za katere sindikat v vpogled predloži pristopne izjave po Zakonu o reprezentativnosti sindikatov ob ugotavljanju pogojev za podelitev reprezentativnosti se ne preverja niti ob podeljevanju reprezentativnosti, kaj šele kasneje. Danes imamo v Sloveniji reprezentativne sindikate na osnovi pristopnih izjav, ki so se štele pred več kot dvajsetimi leti in takrat podeljena reprezentativnost velja še do danes brez, da bi kdo preverjal ali tak sindikat še vedno izpolnjuje pogoje glede števila članov v dejavnosti ali poklicu;
5. vsakokratno štetje pristopnih izjav sindikatov ob sklepanju pogodbe, sprememb in dopolnitev, ki velja v danes veljavnem ZSPJS, predstavlja tudi nedopusten poseg v svobodo delovanja sindikatov in grob poseg v občutljive posebej varovane osebne podatke o članstvu v sindikatu posameznih članov, ki je varovan po Zakonu o varstvu osebnih podatkov;
6. s predlaganim upoštevanjem števila vseh zaposlenih v dejavnostih in poklicih ter statusa reprezentativnosti sindikatov v dejavnostih in poklicih brez vsakokratnega štetja pristopnih izjav je ugotavljanje oz. preverjanje pogojev za veljavnost sklenjenega organizacijsko zelo preprosto in nezahtevno, in kar je najpomembnejše, je natančno, saj se na ta način ne more zgoditi, da bi se upoštevale mnoge pristopne izjave že davno pokojnih...ipd.

Drugi in tretji odstavek prvega člena določata, da se ugotavljajo potrebni podatki pri tistih institucijah, ki so po zakonu odgovorne za vodenje evidenc, iz katerih mora ministrstvo za sistem plač v javnem sektorju pridobiti potrebne podatke za izdajo sklepa o ugotovitvi izpolnitve kvoruma določenega v tem 2. členu za veljavnost sklenjene pogodbe, sprememb ali dopolnitev.

Četrty odstavek določa, da v kolikor niso izpolnjeni pogoji za veljavnost podpisanega, da se o tem obvešča reprezentativne sindikate, kot je to določeno v že danes veljavnem ZSPJS.

Peti odstavek predloga zakona povzema vsebino enajstega odstavka 42. člena veljavnega Zakona o sistemu plač v javnem sektorju.

K drugemu členu:

Tarifni del kolektivne pogodbe je bil sprejet in uveljavljen po neustavnem postopku oziroma ob upoštevanju pogojev za veljavo kolektivne pogodbe za katere je Ustavno sodišče že marca leta 2012 ugotovilo, da je v neskladju z ustavo. V danem dvoletnem roku neustavnost ni bila odpravljena in dodatno leto dni bo minilo do uveljavitve predlaganega zakona, tudi zaradi odstopa vlade. Torej nedvomno ugotovljena neustavnost verjetno ne bo odpravljena v treh letih, v dveh ni bila zagotovo, in vsako odlašanje za sklenitev kolektivne pogodbe za javni sektor na ustavno dopusten način ni sprejemljivo in zato četrti člen določa skrajni rok v katerem se mora skleniti nova kolektivna pogodba z veljavo za javne uslužbence, ki bo sklenjena na ustavno dopusten način oziroma postopek.

Vsi reprezentativni sindikati javnega sektorja, ki KPJS ali njenih aneksov niso podpisali, bi lahko že sedaj oziroma po sklenjenih novih aneksih za le te zahtevali njihovo razveljavitev z sodnim varstvom, saj bodo aneksi sklenjeni po postopku in ob upoštevanju pogojev iz neustavnih delov zakona, do česar bo prišlo brez predhodno spremenjenega Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, predstavljali kršenje ustave in nekateri reprezentativni sindikati so uveljavljanje sodnega varstva v primeru sklepanja novih aneksov ob upoštevanju neustavnih zakonskih določil že napovedali.

K tretjemu členu:

Člen določa uveljavitev zakona.

Člen, ki se spreminja oz. dopolnjuje.

42. člen Zakona o sistemu plač v javnem sektorju

(Uradni list RS, št. 56/2002 z dne 28. 6. 2002 s spremembami in dopolnitvami)

42. člen

(Sklenitev kolektivnih pogodb in roki za njihovo uveljavitev)

- (1) Kolektivna pogodba za javni sektor ali njene spremembe in dopolnitve so sklenjene, ko jih podpišejo Vlada Republike Slovenije in večina reprezentativnih sindikatov javnega sektorja, ki predstavljajo najmanj štiri različne dejavnosti javnega sektorja.
- (2) V primeru, da kolektivna pogodba za javni sektor ali njene spremembe in dopolnitve niso sklenjene v skladu s prejšnjim odstavkom, za sklenitev kolektivne pogodbe za javni sektor ali njenih sprememb in dopolnitev zadostuje tudi, če jih podpišejo Vlada Republike Slovenije in reprezentativni sindikati javnega sektorja najmanj štirih različnih dejavnosti javnega sektorja, katerih skupno število članstva presega 40% zaposlenih v javnem sektorju, za katere velja kolektivna pogodba za javni sektor.
- (3) Pri ugotavljanju pogojev iz prvega in drugega odstavka tega člena se upoštevajo dejavnosti, za katere so določene plačne skupine v 7. členu tega zakona.
- (4) Ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju, s sklepom ugotovi izpolnitev pogojev iz prvega ali drugega odstavka tega člena. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije hkrati s kolektivno pogodbo za javni sektor ali z njenimi spremembami in dopolnitvami. Če ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju, ugotovi, da pogoji za uveljavitev kolektivne pogodbe za javni sektor ali njenih sprememb in dopolnitev niso izpolnjeni, o tem obvesti reprezentativne sindikate za javni sektor.
- (5) Izpolnitev pogojev iz prvega odstavka tega člena se ugotavlja na podlagi podatkov iz uradnih evidenc ministrstva, pristojnega za izdajo odločb o reprezentativnosti sindikatov.
- (6) Izpolnitev pogojev iz drugega odstavka tega člena se ugotavlja na podlagi podatkov iz 38. člena tega zakona in evidenc o zaposlenih delavcih, ki se vodijo na podlagi zakona, ki ureja evidence na področju dela, ko podatek v skladu z 38. členom tega zakona ni dostopen, ter podatkov reprezentativnih sindikatov, ki so podpisali kolektivno pogodbo za javni sektor ali njene spremembe in dopolnitve, oboje po stanju za zadnji mesec, za katerega so dostopni podatki pred podpisom kolektivne pogodbe za javni sektor ali njenih sprememb in dopolnitev.
- (7) Če ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju, ugotovi, da kolektivne pogodbe za javni sektor ali njene spremembe in dopolnitve ni podpisala večina reprezentativnih sindikatov javnega sektorja, najkasneje v treh dneh po izteku roka za podpis pozove reprezentativne sindikate, ki so podpisali kolektivno pogodbo za javni sektor ali njene spremembe in dopolnitve, da najkasneje do dne, ki je določen v pozivu, predložijo izjavo, iz katere je razvidno število članov reprezentativnega sindikata.
- (8) Ministrstvo, pristojno za sistem plač v javnem sektorju, najkasneje v roku treh dni po prejemu izjave iz prejšnjega odstavka pozove reprezentativne sindikate javnega sektorja, ki so posredovali izjavo, da predložijo pristopne izjave članov reprezentativnega sindikata

po pooblaščenim osebam na vpogled na sedežu ministrstva, pristojnega za plače v javnem sektorju. Pooblaščenec ministrstva neposredno ob predložitvi pristopnih izjav, v prisotnosti pooblaščenca osebe reprezentativnega sindikata, ugotovi število predloženih pristopnih izjav in na podlagi tega resničnost navedbe o številu članstva v reprezentativnem sindikatu, kar potrdi z uradnim zaznamkom na predloženi izjavi. Osebne podatke o članih reprezentativnih sindikatov, je pooblaščenec ministrstva dolžna varovati v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

- (9) Predložene pristopne izjave se po končanem postopku štetja vrnejo pooblaščenim osebam reprezentativnega sindikata.
- (10) Reprezentativni sindikat, ki je podpisal kolektivno pogodbo za javni sektor ali njene spremembe in dopolnitve, ni dolžan posredovati dokumentacije v skladu s sedmim in osmim odstavkom tega člena. Sindikat, ki ne predloži dokumentacije, se ne upošteva pri ugotavljanju pogojev iz drugega odstavka tega člena.
- (11) Uveljavitev kolektivnih pogodb, ki pomenijo povečanje finančnih obveznosti, razen za kolektivno pogodbo iz četrtega odstavka 5. člena tega zakona, mora biti dogovorjena najkasneje 30 dni pred rokom, določenim za predložitev predloga državnega proračuna državnemu zboru.

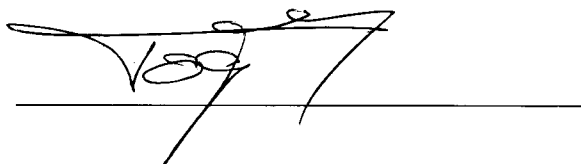
Priloga

Podpis poslanca

Ime in priimek:

Podpis

Ivan Vogrin

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ivan Vogrin', is written over a horizontal line. The signature is stylized and somewhat abstract, with a large 'V' and 'O' being prominent features.